

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στους καιρούς μας μόδα είναι η επιδερμική θεώρηση του άλλου, η αιτία της καταναλωτικής μανίας, ιδίως των γυναικών, η επιβεβαίωση της ανασφάλειάς μας. Ταυτόχρονα, η μόδα βρίσκεται παντού, στην επικοινωνία, στην τέχνη, στον τρόπο ζωής, συνιστά μίαν ολόκληρη φιλοσοφία. Τέλος, αποτελεί έκφραση της ομαδικής κουλτούρας και των προβληματισμών μας, όμως το ειδικό νόημα που κάθε φορά αποκτά, μπορεί να το ορίσει η νέα γενιά κάθε εποχής.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Επειδή: αιτιολόγηση

αλλά: αντίθεση

όμως: αντίθεση, εναντίωση

άλλωστε: προσθήκη

τελικά: συμπέρασμα

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Περιπτώσεις χρήσης της ερώτησης στο Κείμενο 1 και λειτουργία τους:

- «*Η μόδα είναι απλά ένα ρούχο;*»: η ερώτηση στον τίτλο του κειμένου εκφράζει το βασικό θέμα προβληματισμού, δημιουργεί τις κατάλληλες προσδοκίες στον αναγνώστη και συγχρόνως τον ωθεί να προβληματιστεί και ο ίδιος.
- «*Δημιουργούνται διαφορετικοί προβληματισμοί με ένα κοινό ερώτημα: μόδα είναι μόνο αυτό;*»: Έχοντας παρουσιάσει στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 1 τα κακώς κείμενα της μόδας, η συγγραφέας θέτει την ερώτηση εάν η μόδα περιορίζεται μόνον σε αυτά, υπονοώντας έτσι ότι η μόδα έχει και άλλες, ουσιαστικότερες πλευρές, και προετοιμάζοντας τον αναγνώστη για τις απόψεις που θα υποστηρίξει ακολούθως. Συνεπώς, η ερώτηση λειτουργεί και ως στοιχείο δομικής οργάνωσης του κειμένου.
- «*Όμως ποιες καταστάσεις επηρέασαν την εποχή των 60', ώστε σήμερα να φτάσει στα χέρια μας ξανά η super mini φούστα;*»: η ερώτηση αποτελεί δομικό στοιχείο του κειμένου (θεματική πρόταση), καθώς προετοιμάζει τον αναγνώστη για την υποενότητα που θα ακολουθήσει, δηλαδή τις καταστάσεις που επηρέασαν τη δεκαετία του 1960, ώστε δημιουργήματα της μόδας της εποχής, όπως η μίνι φούστα, να φτάνουν ως τα δικά μας χρόνια.
- «*Τελικά, η μόδα είναι απλά ένα ρούχο, ένα έργο τέχνης, ένα τραγούδι που απλά φεύγει και την θέση του καταλαμβάνει κάτι άλλο ή είναι ένας ακόμα τρόπος έκφρασης μιας κουλτούρας, των προβληματισμών μας;*»: η ερώτηση συγκεφαλαιώνει τα «πρόσωπα» της μόδας που η συγγραφέας παρουσίασε στο κείμενο και αφήνεται να απαντηθεί από τη νεολαία κάθε εποχής.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Ενδεικτικά:

Τα δύο πρόσωπα του ποιήματος συνδέονται με μια ερωτική σχέση και το πουκάμισο συμβολίζει το αγαπημένο πρόσωπο του ποιητικού υποκειμένου. Το αγαπημένο πρόσωπο είναι αθώο και πολύτιμο («λευκό λινό πουκάμισο»), δέχεται τις επιδράσεις του κόσμου («που αφήνουν το φως να περνάει μέσα από την αραιή τους ύφανση»), επηρεάζεται και αλλάζει στάση ανάλογα με τα εξωτερικά ερεθίσματα και τις συνθήκες της ζωής («αλλάζουν

απόχρωση ανάλογα με το είδος της ακτινοβολίας, δείχνουν γαλάζια κάτω από μια ψυχρή λάμπα led ή κιτρινωπά κάτω από τον ήλιο του καλοκαιριού»), δεν αποκαλύπτει σε όλους τις καταβολές του («με το μικρό πάνινο καρτελάκι της προέλευσης ραμμένο στο εσωτερικό της πλαϊνής ραφής») και δεν είναι εύκολος χαρακτήρας («με τα μικρά κουμπιά του να δυσκολεύονται να περάσουν από τις σφιχτές κουμπότρυπες»). Το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει την αγάπη του για το «εσύ» του ποιήματος («πουκάμισο που θα περιποιόμουν με μεγάλη φροντίδα –μέχρι και την τελευταία του ίνα–»), την επιθυμία του να το φροντίσει αλλά και να το ορίσει («και μετά, φρεσκοπλυμένο... ένα μικρό τετραγωνισμένο πακέτο») και, τελικά, να το κρατήσει αποκλειστικά δικό του, κρυμμένο από τον κόσμο («για να το καταχωνιάσω στο αρωματισμένο βάθος της ντουλάπας μου. Ακριβώς εκεί.»).

Ανάλογα με την αναγνωστική ανταπόκριση ο/η μαθητής/-τρια καλείται να εκφράσει τα συναισθήματα που τού/τής προκάλεσε το ποίημα και τα έντονα συναισθήματα που δηλώνονται από τον λόγο του ποιητικού υποκειμένου.